

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto IX - 9. junij 1981

Štev.: 10 - BREZPLAČNO

Samoupravni opomin

Nekaj dni je še do tretjega kongresa samoupravljalcev, kongresa upravičenih pričakovanih, pa tudi akcije delavskega razreda, kritike in obračuna razmer, izprane odgovornosti za stanje in razvoj samoupravljanja. Na kongresu bo poleg predstavitve velikih dosežkov samoupravljanja podan samoupravni opomin za številne praktične napake (vsem nam bo naslovljen), zasnovana bo poprava napak, ki se je moramo lotiti vsi, med drugim pa bomo na kongresu odločno sklenili, da moramo aktualne družbenoekonomske probleme reševati zgolj po samoupravnih poteh. To bo kongres akcije.

Ta in prihodnji čas zahtevata prelom škodljivega sožitja prepogosto neustreznih odnosov do samoupravljanja, gospodarjenja, spreminjanja razmer, neuresničevanja sprejetih družbeno dogovorjenih usmeritev, naprednih hotenj samoupravljalcev. Čas terja odgovornejše uresničevanje vsega že zdavnaj dogovorjenega.

Gre torej za odpravo slabih navad. To pa je pogojeno z identifikacijo in s priznanjem slabih navad, s kritiko in samokritiko teh navad, brezbirnega opazovanja razmer, pa tudi vsega nerazumevanja samoupravnih razmer.

Ponavadi je predkongresni čas dobrodošel za ustvarjanje ozračja uvajanja kontinuitete širšega ocenjevanja razmer, spopada mnenj, opozarjanja, iskanja najboljših rešitev. Tudi zdaj ni drugače! Želimo to kontinuiteto, kontinuiteto

večje odgovornosti za razvoj samoupravljanja. Zavedamo se, da so v tem naše rezerve, da bomo ob večji afirmaciji te kontinuitete zmogli prelomiti preveč uveljavljeno prakso prelomljenih danih besed in odločitev.

Gre torej za kontinuiteto pripravljene in volje do akcije: da ne bomo v nobenem trenutku in nikjer le brezbrizni opazovalci razmer, neodgovorne priče velikih družbenih razvojnih dosežkov in tudi težav. V razvoju ne smemo ničesar prepuščati naključju, po svojih močeh moramo vsi prispevati, da bo razvoj pravilen. Številna opravila se z voljo in pripravljenostjo lahko naredijo - in se morajo - v nekaj dneh. Pravzaprav je čas, da povemo, da samoupravljanje ni le proces, ki se ureja dolgoročno. Z današnjo akcijo se ureja dolgoročni pomen samoupravljanja! Proces dela mora biti takojšen, aktualen, biti mora akcija.

Ne želimo ohraniti nikakršnih težav! V našo korist je, da napake učinkovito premagujemo, kar najlaže storimo z večjo produktivnostjo celotnega družbenega dela. Res bi morali storiti več za hitrejšo premagovanje slabosti; samoupravnim odnosom moramo posvečati vso pozornost: človeku dajmo več človečnosti. Tudi takrat, ko je kritičen do nas; ob kritiki naše nesamokritike smo občutljivi in zamerljivi, predvsem do tistega, ki nam je kritiko izrekel in morda bi si zamerili celo lastno samokritiko.

Vsekakor se zato številne subjektivne slabosti odražajo v našem celotnem ekonomskem, družbenem in političnem sistemu: nismo dovolj odločno iskali in uveljavili ustreznih rešitev na samoupravnih osnovah. Delovni ljudje in občani upravičeno pričakujejo, da bodo na kongresu obdelani temeljni problemi našega samoupravnega življenja in dela. Hočejo gotovo tudi to, da se razmeroma razgibana predkongresna samoupravna aktivnost ohranja, idejno in akcijsko razvija. Le s takšno kontinuiteto bomo v razvoju samoupravnih socialističnih odnosov zmogli premagati različne tehnobirokratske težnje, kršena načela delitve po delu in nevarnosti ter nerealnosti uravnalovke, nezadostne socialne varnosti delovnega človeka, težave pri prestrukturiranju gospodarstva itd., skratka, s kontinuiteto odgovornega dela bomo lahko razvijali samoupravljanje in čim močnejše bo le-to, več bo možnosti za ustvarjalno kritiko, manj pa zadržanosti v tej kritiki, manj bo strahu, da bi se zlonamerno vrnila k nam, ko jo bomo izrazili.

Samoupravljanje potrebuje obveščene, kritične in dosledne aktiviste, obogatene z delovnim zgleodom. Prisluhnimo njihovim besedam na kongresu jugoslovanskih samoupravljalcev; iz nas prihajajo te besede, v volji in pripravljenosti delavskega razreda so, moč besed in moč dejanj naj si podata roke!

SREČKO ČOZ

Včasih je bilo tako, da smo videli na blizu, potem je svet šel v svojem razvoju naprej in smo videli na daleč. Za oboje pa se nemalokrat pokaže upravičena bojazen, da ne bomo videli ne na blizu, ne na daleč. Tudi zaradi tega so potrebni dnevi enega tedna, ne en sam trenutek.

Pravkar smo bili v tednu solidarnosti. Zamisel zanj se je rodila po veliki potresni katastrofi v Skopju leta 1963. V osemnajstih letih lahko človek in njegovo delo dosežeta polnoletje. In mi smo ga s solidarnostjo in vzajemnostjo dosegli.

Pripravljeni smo pomagati, dobro smo organizirani in sposobni neposredno opraviti vse potrebno. V vseh teh letih smo pogosto vzpostavljali humane mostove do ljudi, ki so se zaradi naravnih ujm znašili brez vsega potrebnega za življenje in za delo.

Dobro vemo, da ne bi dosegli zrelostnega izpita solidarnosti v tako kratkem času, če ne bi srčika tega našega jeklenega načela

Človečnost - merilo človeštva

čudovito pognala v času narodnoosvobodilne vojne. Bitka na Neretvi, je dejal naš Tito, je bila najbolj humana bitka v zgodovini bitk. Bitka s sovražnikom in bitka za življenje, ki so ogrožena in potrebujejo bratsko pomoč. Tega je bilo mnogo. In zaradi tega smo ostali trdni.

Teden bratstva bi lahko imenovali prvi junijski teden, bratstva in enotnosti, zakaj ne? Stari Latinci so rekli »solid«. Mi, ki imamo radi kakšno nedomačo besedo, smo solid v slovarju prevedli v trden, solidarnost pa ohranili v pogosto rabljeni besedi. Z njeno vsebino družimo temelje socialne varnosti in razvoja - našo solidarnost, vzajemnost, socialistični humanizem. Trdni smo, če živimo v bratstvu, trdni smo, če smo enotni. To kajpak niso vrednote same po sebi, marveč so krasje našega vsestranskega dela in zamožavosti. Dokazuje to imamo konec koncev tudi v vsem, kar smo v obliki materialnih in drugih dobrin prispevali za razne potrebe, kjer se je posameznik ali skupina ljudi znašla v stiski in smo bili naenkrat šibki vsi, ne le neposredno prizadeti.

Mar nismo šibki tudi sami zaradi lakote, ki pesti nerazviti svet, geografsko, ne pa tudi drugače odmaknjen, ali nismo šibki tudi sami, če je ljudi naravna ujma pognala z domov nekje na vzhodu naše ožje domovine, in slednjic, ali nismo šibki tudi sami, če v hiši, kjer prebivamo, živi oseba, ki še ni deležna pomoči, pa jo potrebuje in jo lahko nudijo že naši otroci! In ali nismo šibki tudi sami, če imamo v mestu 7 tisoč predšolcev, ki niso deležni vrtcev? Mar ne občutimo tudi sami dejstva, da večina naših kmetov nima zavarovanih kmetijskih površin?

Zaradi tega in ne samo zaradi tega smo in še bomo segli ne le v svoje denarnice, marveč tudi v naša lastna srca, z zavestjo, da je človečnost merilo za človeštvo in da je z njo človeštvo premagalo zakon močnejšega in živalskega sveta.

ANKA ŠTRUKELJ

FOTO: MIŠKO KRANJEC